

Gods vinger strekt zich uit naar de onze

In het verhaal over de door demonen bezeten man komen duistere krachten in alle heftigheid te voorschijn. Het zijn krachten die een mens verscheuren. Krachten die mensen van elkaar verwijderen. Krachten die een grote bedreiging vormen voor het leven en samen-leven

Twee werelden worden in dit bijbelverhaal tegenover elkaar gezet: de wereld van God tegenover de wereld van Beëlzebul. Waarbij Beëlzebul staat voor de overste der boze geesten. De twee machten staan vierkant tegenover elkaar.

Ook in onze tijd: Nog altijd zijn er machten die het leven en samenleven van mensen bedreigen en kapot maken. Je denkt op dit moment al snel aan de wrede oorlog van Rusland in Oekraïne. Aan de vele doden, de velen die ernstige verwondingen oplopen, de velen die het land zijn ontvlucht. Angst en zorg overheerst. Woede en boosheid ook over zoveel onrecht. En er zijn helaas nog veel andere oorlogen die woeden: in Syrië, Jemen, Ethiopië, die eveneens onnoemelijk veel leed veroorzaken. Miljoenen mensen zijn hun land om die reden ontvlucht.

Momenteel lees ik samen met een groep gemeenteleden in Dieren een boek van Niek Schuman. Schuman is 3 jaar geleden overleden. Hij was hoogleraar Liturgiek en wetenschappelijk medewerker Oude Testament. Destijds heb ik college van hem gehad over exegese van het Oude Testament.

Een bewogen mens, die zich zeer betrokken voelde bij het wel en wee van mensen. Kritisch tegenover machthebbers die uit zijn op eigen gewin: op macht en geld. Tijdens een lezing die hij enkele jaren geleden in Earnewoude in Friesland hield, krijgt hij de vraag: *Komt het goed met deze wereld? Wat is uw droom?* Deze vraag blijft Schuman bezig houden. Er spreekt onrust uit over de toekomst. Een vraag die je verwacht, want hoe ziet de toekomst er uit? Hoe bewaren wij de moed om te hopen in een wereld die er niet zo best voorstaat?

Hij schrijft er een boek over met als titel: 'Dat ding met veertjes', met als ondertitel: 'Hopen door alle kwaad heen' De titel van zijn boek ontleent hij aan een gedicht van Emily Dickinson: *'Hoop' is dat ding met veertjes / dat neerstrijkt in de ziel;/ het zingt een liedje zonder woorden,/ stoppen doet het niet – en nooit*

Die vraag 'Komt het goed met deze wereld? Wat is uw droom?' houdt, vermoed ik, velen van ons onbewust bezig. Als je kinderen en kleinkinderen hebt, kan het door je hoofd schieten hoe de wereld er straks uit zal zien. Daartoe is alle aanleiding: Zo roept de klimaatcrises vele vragen op. De wetenschappelijk rapporten zijn alarmerend. De stijging van de zeespiegel, vele bosbranden, ernstige droogte duiden daarop. Oorlogen zaaien dood en verderf en lijken maar nooit op te houden. En in onze eigen Nederlandse samenleving kunnen met name op de sociale media mensen elkaar allerlei nare dingen toewensen of bedreigen. Tegenkrachten die onenigheid kweken, zelfs dood en verderf kunnen zaaien, zijn volop bezig.

Lijnrecht staan die krachten tegenover de boodschap van het Evangelie die ons vrede, gerechtigheid, barmhartigheid en ontferming verkondigt. Deze woorden geven ons hoop, bemoedigen ons om het vol te houden, inspireren ons om door te gaan en te werken aan een wereld waarin mensen tot hun recht komen en in vrede leven.

Terug naar de vraag in het Evangelie door welke kracht Jezus werkt. Voor ons is dat vanzelfsprekend, maar voor sommige omstanders toen kennelijk niet. Want nadat Jezus een boze geest uit de doofstomme mens heeft gedreven, klinkt de vraag: ja maar, door welke kracht heeft Hij dit gedaan? Is het door de overste der geesten of is het uit God? Hoe kun je dit onderscheiden?

Zo eenvoudig ligt dit niet, want goed en kwaad liggen dicht naast elkaar. Zegt ook Poetin niet dat hij deze oorlog voert om het Oekraïense volk te beschermen tegen de nazi-krachten? Terwijl nota bene president Zelensky jood is. In onze ogen is het dwaas wat Poetin zegt, hij is alleen belust op eigen macht, zo vinden wij.

En wordt in conflicten de Naam van God er niet vaak bij gehaald om het eigen gelijk te claimen? Aartsbisschop Kyrill uit Moskou geeft tot onze verbijstering Poetin rugdekking.

Dat roept de vraag op: Waar mag je de vinger Gods in zien? En waar zijn demonische machten aan de gang? We zullen onze ogen en oren dus goed de kost moeten geven om helder te kunnen onderscheiden. Goede journalistiek is bv. erg belangrijk. Waar journalisten het spreken onmogelijk wordt gemaakt of waar ze achter tralies worden gezet, is dat een veeg teken. Maar ook complottheorieën kunnen de werkelijkheid vertekenen en mensen behoorlijk in de war brengen.

Door welke kracht heeft Jezus dit teken gedaan? Jezus' redenering is even nuchter als eenvoudig. Als de satan dit werk zou hebben gedaan, zou hij in zichzelf verdeeld zijn. Zou zijn koninkrijk kunnen standhouden? Nee, het zou in elkaar storten. Immers eerst zou hij een boze geest zenden om die vervolgens weer uit te drijven. Dat zou tegen zijn bedoelingen ingaan. Mensen, het is niet Beëlzebul, maar het is de vinger Gods die door mij werkt.

De vinger Gods is een uitdrukking die we in het Nieuwe testament enkel op deze plaats tegenkomen. (Lucas 11:20) 't Is jammer dat deze uitdrukking niet meer in de Nieuwe Bijbelvertaling staat. In de vertaling van het NBG uit 1951 vindt je hem wel. In het Oude Testament komen we deze uitdrukking 'vinger Gods' op enkele plaatsen tegen. Dat zijn veelzeggende plaatsen. Ik noem er drie: (1e) ze wordt genoemd in de lofzang op de schepping in Psalm 8: zie ik de hemel, het werk van uw vingers, de maan en de sterren (2e) de tovenaars van Egypte herkennen de vinger Gods in de 10 plagen tegen Egypte. Ze geven toe dat in Mozes de vinger Gods bezig is. (Ex 8:19) (3e) De derde plaats is de Verbondssluiting bij de Sinaï: Gods vinger schrijft op de tafel van het verbond. (Ex 31:18)

Gods vinger: 1. scheidt dus nieuw leven 2. ze bevrijdt uit onderdrukking 3. ze richt het verbond op. Waarbij de Tien Woorden richtlijnen zijn voor ons samenleven.

De Vinger Gods is dus geen duistere macht, maar scheidt heil en is reddend en bevrijdend bezig. God is bedacht op het heil van mensen. God heeft het goede met deze wereld voor. Waar de vinger Gods werkzaam is, daar wordt het Koninkrijk van God opgericht, zegt Jezus.

Er staan dus twee soorten krachten in de wereld tegenover elkaar. Er zijn er die recht, vrede en harmonie brengen. Dit heeft te maken met Gods vinger en Gods Rijk. Maar er zijn ook krachten die verdeeldheid brengen en mensen en volken tegen elkaar ophitsen.

Veelzeggend is in dit verband de letterlijke betekenis van de naam 'duivel'. Het woord 'duivel' komt van het griekse woord diabollos. Dit betekent letterlijk: 'uiteenwerper',

wigdrijver. Precies dat veroorzaakt veel ellende in onze wereld. Doordat mensen, groepen en volken tegen elkaar worden opgezet en uitgespeeld.

Zo staan tegenover elkaar: het Rijk van God tegenover het rijk van Beëlzebul, het goede tegenover het kwade, licht tegenover duister, vrede tegenover oorlog, recht tegenover onrecht. liefde tegenover haat.

Laten we daarom onze oren en ogen goed open houden, bedacht op wat goed is en wat niet. Geef de duistere tegenkrachten geen kans. Laten we aan de goede kant gaan staan!

Psalm 8 legt daarbij een grote verantwoordelijkheid op onze schouders. God vertrouwt ons het werk van zijn handen toe. De dieren van het veld, de vogels en de vissen, ze worden aan ons toevertrouwd om er goed voor te zorgen. 'Wij mogen getuige van Gods geest zijn' hebben we uit lied 823 gezongen. Wij kunnen ons inzetten voor een goede wereld.

Vanuit het Evangelie klinkt het appel om te kiezen voor het Rijk van God. Kies voor de weg van liefde, van barmhartigheid, van recht en vrede. Wees daarbij attent op degenen die niet goed kunnen meekomen. Houd de meest kwetsbaren goed in het oog. Leef zo met elkaar samen: begaan en betrokken op elkaar.

Gods vinger reikt naar onze vinger. Op de fresco van Michelangelo in de Sixtijnse kapel in Rome zien we Gods vinger naar de onze reiken. Hoopvol ziet God ons aan. De Eeuwige hoopt dat wij in Gods geest werken aan een wereld van vrede en gerechtigheid.

Moge het zo zijn